

2023. március

PadTárs

XXXIII. évfolyam 5. szám

Változik a világ

7. oldal

Farsangoltunk 4. oldal

A HÓNAP IDÉZETE:

Aradi Gábor:

Március holdfényben

Márciusban zsong a vér,
Hajad suhanása hozzám beszél.
Minden illat körül megváltozott,
A föld egyre jobban szereti a napot.

Karate

Kabai Boróka-val beszélgettem, aki kijutott a Firenzében megrendezett Európa Bajnokságra. Kumi-te, azaz küzdelemben 6., kata, vagyis formagyakorlatban pedig 5. helyezést ért el.

3. oldal

Trabant, a legenda

7. oldal

Utána jött az 500-as, amelyen csak néhány apróságot változtattak. A 600-as 100 cm³-rel nagyobb motort kapott. Ez után jött a legismertebb modell, a 601-es. A „papirjaguárt” 27 évig gyártották, és több mint 2 millió darab hagyta el a gyárat.

Furcsa repülőgépek

► Gábor

Február elején Amerika partjainál, pontosabban Alaszkánál négy ovális alakú gép volt észlelhető.

Erre az érdekes jelenségre sokan figyelmesek lettek, köztük az amerikai légierőnek is feltűnt az esemény. Joe Biden és a légierő parancsoka, Michael B. Donley kiadták a parancsot, hogy vadásszák le a gépeket. Rövid üldözés után egy F-16-os vadászgépből sikerült kilőni az első repülő tárgyat. Később két ugyanilyen gép volt látható, amiről az egyik vadászgépből sikerült fényképet készíteni. Azóta Kína megszólalt az eseménnyel kapcsolatban (mert az amerikaiak arra gondoltak, hogy kínai harci-, illetve kémdrónok), hogy nem küldtek Amerikába semmilyen drónt.

Szerintem nagyon érdekes végkimenetelle lehet ezeknek a jelenségeknek. Mégpedig azért, mert sok kutatásnak lehet majd segítségére, a másik ok pedig az, hogy ezzel a jelenséggel az a kérdés is lerendeződött, hogy „Léteznek-e űrlények?”. Ha léteznek űrlények, vajon képesek-e emberi kommunikációra és tulajdonságokra, vagy csak irányítani fognak minket? Ha viszont a kutatásokra alapozunk, akkor új elemekre és anyagokra tehetünk szert, és fejleszthetjük a tudományt, illetve az iparágakat.

Tudtad?

► Dalma

Egy ember az élete során annyit sétál, hogy 5-ször megkerülhetné a Földet.

A bőrünk minden 28 nap alatt teljes egészében lecserélődik.

A béka nem tud anélkül nyelni, hogy becsukná a szemét, mivel a szemgolyói segítségével nyomja le a falatot a gyomrába.

Nőnap kiadvány

► Gábor

Honnét is ered a nők napja és miért ünnepeljük? Hamarosan megtudjuk.

A nemzetközi nőnapot március 8-án, avagy az 1908-as sztrájk évfordulóján tartjuk. Ezt a sztrájkot New York-i varrónők indították a kevesebb munkaidőért és több fizetésért, szavazati jogért és a gyermekmunka eltörléséért. Az első nőnapot 1909. február 28-án tartották. Az első világháborút követően állandósult a március 8-ai dátum. Hazánkban ez a nap kicsit eltér a világ többi részétől. Ezúton kívánok boldog és örömteli nőnapot a Padtárs szerkesztősége nevében.

Karate Firenzében

- riport Kabai Borókéval -

► Bori

Iskolánk hetedik osztályos tanulójaival, Kabai Borókéval beszélgettem, aki karate tudásának hála, kijutott a Firenzében megrendezett Európa Bajnokságra. Kumite, azaz küzdelemben 6., kata, vagyis formagyakorlatban (elképzelt harc) pedig 5. helyezést ért el. Boróka lelkesen válaszolt kérdéseimre, így sok mindent megtudhattam egy ilyen rendezvényről.

-Milyen érzés volt, hogy részt vehettél az Európa Bajnokságon?

-Nekem ez nagy megtiszteltetés volt, habár az edzőm először nem akart elengedni, azt szerette volna, hogyha még jobban teljesítek versenyeken, de aztán az eredményeimnek köszönhetően elvitt. Az utazás egy egész napig tartott, kilencen mentünk egy kisbusszal, de külön is jöttek még hárman, így a szálláson hatan-hatan voltunk. Két nappal azelőtt, mielőtt elkezdtünk volna versenyezni, megnéztük Firenzét, így láthattam a Dávid-szobrot is. A verseny első napján nem voltunk ott, mert Pisaban voltunk, ahol megnéztük a ferde tornyot. Így tőlünk aznap még senki sem versenyzett.

-Hogyan zajlottak a versenyek?

-Az érkezésünk utáni napon el kellett menni a firenzei Hiltonba, ott kellett beregisztrálni, kaptunk egy névkártyát is, ami az egész verseny alatt a nyakunkban lógott, különben nem engedtek volna be. Persze mikor versenyeztünk, levehettük. A nézőknek kellett venni jegyet, így a

minket kísérőknek is. Mi pedig versenyzési díjat fizettünk. Az egész rendezvényen nagyon sok ember volt, 1852 versenyző, 260 edző és 70 bíró. Persze rajtunk kívül is voltak magyarok, de nem túl sokan, összesen harmincan, köztük voltak edzők is. Magasság és súly szerint osztották el, hogy kivel kell megmérkőznünk, de a tizenkét évesek és az alattiaknál csak a magasság számított. Én 155 cm fölött voltam, ez azt jelentette, hogy nekem szóba kerülhettek akár 2 méteres lányok is. Tizenhárom és afelett pedig súlyt mértek. Sajnos több baleset is volt, egy magyar versenyzőt például kiűtöttek. Szerencsére az orvosok nagyon figyeltek, és minden baleset után a sérült segítségére siettek.

-Elégedett vagy a teljesítményeddel?

-Úgy érzem, képes lettem volna többre is, de azért elégedett vagyok magammal. Remélem, később is lesz lehetőségem részt venni ilyen versenyen, és akkor még ennél is jobban igyekszem teljesíteni.

Tényleg mindenre képes a mesterséges intelligencia?

► Kabai Gábor

Az emberiség életének jelenlegi napjaira már nagyon sok mindent feltaláltak, illetve felfedeztek. Ugyanígy vagyunk a mesterséges intelligenciával is. Na, de mi is ez?

Az artificial intelligence, avagy a mesterséges intelligencia szóval legtöbbször az elektronikában találkozhatunk. Ez a fajta intelligencia egy gép vagy robot által használt gondolkodás-, vagy tudásféle. A mai világban már bármire használhatjuk a mesterséges intelligenciát, mivel tanulékony. Ez pontosabban azt jelenti, hogy beprogramozhatjuk vagy akár magától is képes megtanulni adott dolgokat. Ez hasznos lehet a tanulásban, mert segítségével könnyebben megérthetjük, megtanulhatjuk azt, amit szeretnénk.

De van egy sötét oldala is. Az emberek kitaláltak egy olyan trendet, ahol ezt az intelligenciát használják fel. Olyan dolgokat kérdeznak ezektől a gépektől, mint például „Mi történik velünk a jövőben?“, vagy „Hogyan készítek egy képet arról, hogy ...“

Szerintem hasznos a mesterséges intelligencia, nemcsak azért, mert jó segéd lehet a tanulásban, hanem azért is, hogyha kedvem támad megkérdezni, mi lenne, ha élnének a dinoszauruszok, biztos tudna segíteni.

10 nap anyu nélkül

► Dorina

Isabelle, a négygyermekes anyuka egy tíz napos utazásra megy nővérével, ezért férjére, Antoine-ra hagyja gyermekeiket. Ha kíváncsi vagy, mi történik a férjjel és a gyerekekkel az anya nélkül, akkor érdemes lenne tovább olvasnod!

Antoine egy nagy barkácsáruház HR-vezetője, és lassan a cég élére is állhat. Ám időközben egy riválisa is pályázik az igazgatói címre. De ez még nem minden! A férj azt találja mondani feleségének, hogy neki olyan könnyű lehet, és szívesen cserélne vele. Ebbe a túlhajszolt Isabelle bele is egyezik, és közli a férjével, valamint négy gyermekével, hogy tíz napra elutazik. Ettől kezdve a család élete teljes káosszá alakul. Antoine azonban alábecsülte felesége család körüli munkáját. Az anya, bár a minden napra betáblázott programját felírta férjének, ennek ellenére, Isabelle elutazása után egyik katasztrófa a másikat követi.

Időközben egy bébiszitter is segítségükre lesz, bár a férj egy nem várt dologba ütközik, amiből egy újabb bonyodalom veszi kezdetét. Viszont ezek a problémák akár Antoine előléptetését is megghiúsíthatják a cégnél.

Ha kíváncsi vagy, hogy hogyan végződött a történet, ne felejtse el megnézni a filmet! Gyerekeknek és felnőtteknek is egyaránt ajánlom, hiszen a történet tele van humorral és emellett rendkívül tanulságos is.

Iskolai farsangolás

► Laura

Iskolánkban a hagyományokhoz híven idén is megemlékeztünk a farsangról. Erre 2023. február 16-án került sor, projektnap keretében. Mindenki izgatottan várta ezt a napot. Ki boltból vásárolva, ki segítséggel vagy akár saját maga készítette el a jelmezét.

A jeles nap reggelén a szokottnál korábban érkeztünk az iskolába, hogy minél hamarabb láthassuk egymás jelmezét. Sokan vittünk az osztályba finomságokat, amit szívesen fogyasztott mindenki. Miután az osztályban pontosítottunk a ruháinkon, felvettük a technika- vagy rajzórán készített álarcainkat, és már kezdődhetett is a felvonulás. Az iskolától a művelődési házhoz tartó úton hangos kerepeléssel és dudaszóval mentünk át. Odaérve megnéztük a Mohácsi busójárás című kisfilmet, majd a videóval kapcsolatos feladatlapot töltöttünk ki.

Visszaérve az iskolába egy kiszembáb- és rossz emlékek égetése következett. Közben az alsósokkal együtt mondókákkal üztük el a telet.

Az aulában folytatva a napot, nagyon jó volt látni, ahogy a sok jelmezes gyerek együtt játszik az előre megszervezett játékos feladatokon, amit az alsós tanítók és a diákönkormányzat tagjai irányítottak. A gyerekeknek leginkább a limbó nyerte el a tetszését. Ezenkívül még sok érdekes játékban vehettünk részt, például székfoglaló,

sudridom, számsorolás és még kendőellopó játékokban is. Az 1-4. osztályosoknak délután is folytatódott a program az aulában. Őszintén mondhatom, a nap végén mindenki fáradtan, de annál boldogabban tért haza.

A jég ura

► Boróka

Iskolánk hatodik osztályos tanulója, Cseke Zsolt Ákos nem hétköznapi sportot űz. Mivel a Balaton mellett élünk, kézenfekvő lenne, hogy a vízzel kapcsolatos, ám tudjuk jól, manapság télen korcsolyázni, esélytelen. Ezért, ha valaki mégis korit húzna, s ütőt venne a kezébe, messzebb kell utaznia. Tehát a jégkorongról!

-Miért választottad ezt a sportot?

-Szeretek korcsolyázni, illetve a focin kívüli labdajátékokat is.

-Csatlakoztál már valamilyen klubhoz vagy csoporthoz?

-Igen, az Egerszegi Titánokhoz, de mivel Zalaegerszeg nincs közel, a szüleim abszolút támogatására volt szükségem.

-Mikor vannak az edzések?

-Vannak edzések hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken, de én csak kedden és csütörtökön tudok ott lenni.

-Mi történik egy ilyen edzésen?

-Négy edző van, ezért négy csoportra vagyunk osztva, hogy jobban odafigyeljenek ránk. Először fogócskával kezdünk, majd korongtereléssel folytatódik tovább, illetve péntekenként néha játék van. Néha esés is van, mert mindenkinek más megy jobban.

-Jól beilleszkedtél a csapatba?

-Szerintem igen, még barátokat is szereztem.

60 éves a Trabant!

► Miki

Az idén 60 évessé váló Trabant neve sokaknak ismerős lehet. De mitől lett ilyen híres?

Nos, a Trabant volt az első jármű a Német Demokratikus Köztársaságból, ami az akkori közlekedés szimbólumává vált. A P70-es volt az elődmodell, az IFA F8 alapjaira építve. Lépcsőshátú, kombi és kupé kivitelben volt kapható, és csak kevés készült belőle. Ezt váltotta a P50, amit eredetileg 8360 márkáért árultak. Ebből összesen 131 434 db készült. Utána jött az 500-as, amelyen csak néhány apróságot változtattak. A 600-as 100cm³-rel nagyobb motort kapott, és már dupla dízléc volt rajta. Ez után jött a legismertebb modell, a 601-es. A „papírjaguárt” 27 évig gyártották, és több mint 2 millió darab hagyta el a gyárat. A 601-esből készült úgynevezett Tramp is, amely kabrió volt, és eredetileg a határőrség számára gyártották. Ez után jött a Trabant 1.1, amelyben már egy 4 ütemű Volkswagen Polo motor volt. Műszakilag mindent átalakítottak rajta, kivéve a hátsó futóművet. Az eddigi kormányváltó helyett botváltós volt, és ebből a modellből is volt Tramp, amit már a hétköznapi emberek is megvehettek. 2009-ben pedig a Frankfurti Autószalonon mutattak be egy elektromos tanulmányautót, az Nt-t. Befektetőt sajnos nem sikerült találniuk, így a jármű nem került sorozatgyártásba. A

Trabant-művek valamikori cégét, a sachsenringi henger-műveket sikerült eladni a felszámolási eljárás beindítása után három évvel, a lipcsei HGM csoportnak. A csőd-eljárási megbízott, Bruno Kübler Zwickaiban közölte, hogy a valamikori Trabant-présmű továbbélése biztosított. A befektető 170 dolgozót vesz át a cég 200 alkalmazottjából. A vételárát nem hozták nyilvánosságra.

Ez volt a Trabant története, és ne feledjétek, Trabanton szállni élvezet!

2009-ben pedig a Frankfurti Autószalonon mutattak be egy elektromos tanulmányautót, az Nt-t.

Veszélyes helyen élünk?

► Dorina

Gondolkodtál már azon, hogy tízezrek halnak meg addig is, míg mi iskolában vagyunk? Azon, hogy akár mi is életveszélybe kerülhetünk? Belegondoltál már, hogy milyen traumát okozhat egy földrengés a családoknak?

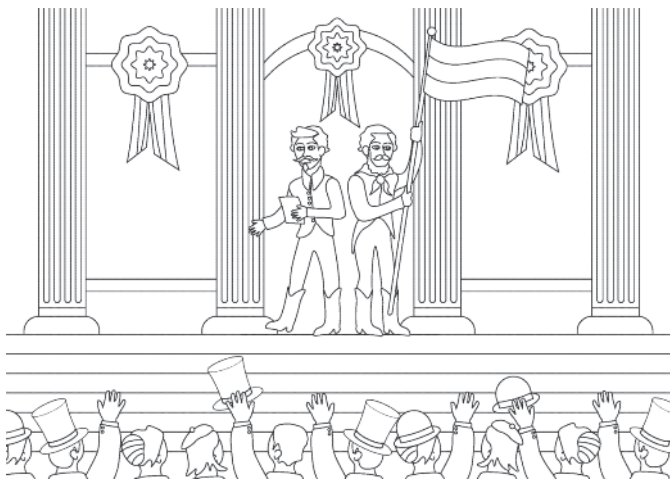
Február elején Törökországban több mint 40 000 ember halt meg egy földrengés miatt. Családi házak omlottak össze, és emberek szorultak a romok alá. Ez akár a ti családotokkal is megtörténhetett volna! Szörnyű lehet, hogy összeomlik a tető a fejetek felett, és beszorultok alá. Vagy ha éppen sikerül kimenekülni, akkor nincs hol lakni. Szerencsére a híres emberek között akadnak olyan segítőkészek, mint például Lionel Messi, aki 3,5 millió Eurót ajánlott fel Törökország megsegítésére.

A minap Magyarország felett hangrobbanás történt, amelyből azt a következtetést vonták le, hogy földrengés van. Ám ez szerencsére nem volt igaz. De ettől a helytelen feltételezéstől függetlenül nálunk is történhet természeti

katasztrófa, bár Magyarország nem tartozik a kiemelkedően földrengésveszélyes területek közé. Reményeink szerint velünk a törökországihoz hasonló eset nem fordul elő, ehhez hozzásegítenek azok a komoly kutatómunkák is, melyek a törésvonalakat, a földrengések eloszlását a földrengés szempontjából legveszélyesebb területeket vizsgálják.

Színezd ki!

► Luca

Foci

Pénteken, azaz február 17-én néhány felsős fiú Gyenesdiásra utazott, a helyi iskola által meghirdetett „Farsang” labdarúgó kupára, hogy „felavassák” az új tornacsarnokot.

A program reggel 8-tól délig tartott hat csapat részvételével. Játékosaink három mérkőzést játszottak, sajnos a nagy küzdelem ellenére mindháromban alul maradtak. Legjobb góllövőnk Makkos Norbert volt. A csapatott Gujgiczner Gyula tanár úr készítette fel.

Mi a jelentősége az álmoknak? Sokakban felmerül a kérdés, hogy mennyire higgyünk az álmainknak, valamint, hogy hordoznak-e magukkal valami jelentőséget.

Álmodás közben agyunk lázasan dolgozik, szinte annyira, mint mikor ébren vagyunk. Az álmaink képek, gondolatok és hangok, melyek az agyon futnak át alvás közben. Az álmodó ritkán tudja befolyásolni az álmát. Legtöbbször az ember nincsen tudatában annak, hogy éppen csak álmodik, bármennyire valószínűtlen is az. Többen is foglalkoznak az álmok megfejtésével. Ezt a tudományt nevezik onirológiának. Az álmok szoros kapcsolatban állnak az aznapi tevékenységeinkkel. Sokféle álom létezik: ijesztő, izgalmas, misztikus vagy lehangoló témájú. Valamint néhány inspiráló vagy kreatív ötleteket közvetít. Egyesek azt tartják, hogy az álmokkal eljuthatunk egy másik világba, ahol még sosem jártunk. Vagy találkozhatunk olyan személyekkel, akikkel a valóságban nagy valószínűséggel sohasem.

Aki szeretne jobban elmélyülni az álomfejtés rejtélyes világába, annak ajánlom Sigmund Freud Álomfejtés című könyvét.

Változik a világ

-interjú Herczeg Anitával-

► Brigi

Herczeg Anita óvodai-iskolai szociális segítő többször járt már iskolánkban, és tartott nekünk, diákoknak érdekes foglalkozásokat. A szakmájáról, munkájáról kérdeztem.

-Óvodai és iskolai szociális segítő a szakmám, és a területemen lévő óvodákat és iskolákat látogatom. Hozzám tartozik Gyenesdiás, Vonyarcvashegy és Balatongyörök, illetve Keszthelyen van egy középiskola. Amikor leérettségiztem -kezdte Anita, akkor tudtam már, hogy pedagógus szeretnék lenni, viszont abban is biztos voltam, hogy nem csak a pedagógus szakma, hanem a gyerekeknek, felnőtteknek nyújtott segítségadás is érdekel. Akkor még nem tudtam, hogy pontosan mivel fogok foglalkozni. Elmentem Szombathelyre, a Berzsényi Dániel Tanárképző Főiskolára, ahol egészségtan tanár és ifjúságvédelmi szakirányos diplomát szereztem, amivel a keszthelyi Családsegítő Szolgálatnál tudtam csak elhelyezkedni, mint családsegítő. Hat évig dolgoztam itt, hátrányos helyzetű családoknak segítettem. Hozzám tartozott az életvitel tanácsadás, ruha-, élelmiszer-adomány-, mentális támogatás. Ez nagyon tetszett. Aztán megszületett az első gyermekem. Miután visszamentem dolgozni, esetmenedzseri munkakörbe kerültem, ami viszont nem tetszett, mert nem volt annyira közvetlen, nem a gyerekekkel, családokkal kellett foglalkoznom, hanem inkább a gyámhatósággal, pedagógusokkal. A második gyermekem születése után, körülbelül 4 évvel ezelőtt hozták azt a törvényt, miszerint kötelező minden oktatási- és nevelési intézetben óvodai-iskolai szociális segítő foglalkoztatni. Azóta vagyok ezen a pályán.

-Szereted a munkád?

-Igen, nagyon szeretem, mert közvetlen kapcsolatban vagyok veletek, gyerekekkel. De teljesen más az óvodai munka. Ott a csoportokat látogatom, pedagógusokkal

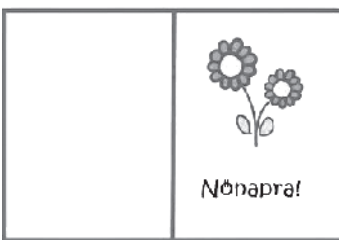

konzultálok, hogy van-e olyan gyerek, akinek beilleszkedési nehézsége van, vagy van-e olyan családi probléma, konfliktus, amibe az óvoda nem szeretne beavatkozni. Szívesen játszom a gyerekekkel, rajzolok, énekelek ugyanúgy, mint az óvónők. Tartok fogadóórát, ahol éppúgy beszélgetek a pedagógusokkal, mint a szülőkkel. Ugyanez a lehetőség az iskolában is megvan, a diákokkal kiegészülve. Csoportfoglalkozásokat is tartok, ezek kompetencia- és készségfejlesztők, ami kommunikáció, önismeret, konfliktus, zaklatás, empátia, stresszkezelés jellegű.

Öt éve döntöttem el, hogy nem a családsegítés, hanem az óvodai-iskolai segítés az igazi területem, ez sokkal közelebb áll hozzám.

-Mennyit kell tanulni azért, hogy munkába állhass ebben a szakmában?

-Folyamatos képzések vannak. Amellett, hogy van egy alapidplomám, kreditpontokat kell gyűjteni, szinte majdnem minden évben képzésre megyek. Emellett jövőre egy éves átképzésen is részt kell vennem. Közben a csoportfoglalkozásokra is készülnöm kell, hiszen változik a világ, a gyerekek, a felnőttek, és naprakésznek kell lennünk.

Két keréken

◉ Ármin

Szeretsz gyalogolni vagy inkább gurulnál? Ha az utóbbi igaz rád, akkor a biciklizés neked való.

Jó időben én minden nap kerékpárral jövök iskolába, ugyanis ez gyorsabb és izgalmasabb, mint a séta. A kerékpározás alapja az egyensúlyozás, anélkül nem érdemes felülni rá. Ha ügyesek vagytok, könnyen el lehet jutni házatoktól mondjuk a sulig. Reggel könnyebb (vagy nem) elindulni, mert nem kell várni a szüleitekre, testvéreitekre, amíg elkészülnek, mikorra beszállnak a kocsiba és végre indulhattok. Fel tud frissíteni, ha fáradtak vagytok! A bringázás nagyon jó közösségi program is lehet, gondolatok csak a biciklitúrára vagy éppen a sulis utáni cangázásra a haverokkal. Aki viszont biciklizésre adja a fejét, annak nem árt tudnia néhány alapvető szerelési stratégiát.

A kerékpárok színe, márkája, fajtája általában eltérő, de vannak közös alkatrészei is, ilyen például az ülés és a váz. Szerintem a bicaj sportnak is jó, mert megfelelő távolságon égetjük vele a kalóriát. Remélem, ezzel kedvet csináltam ahhoz, hogy felülj a brinyóra!

◉ Lili

Jövőkép?

Sok embernek nincs elképzelése a jövőről, de még a jelenről sem. A mai világban mindenki csak a telefonját nyomkodja, és fel sem fogja, hogy mi történik körülötte. Sokan bele sem mernek gondolni, hogy mi lesz a jövőben, mert félnek a jelenben élni.

A hónap győztese

Mint minden évben, idén is versengenek diákújságíróink a legjobb újságírónak járó díjért, amit a havi cikkek összesítésének eredménye mutat meg. Év végén ő kapja majd az Aranytoll Díjat. Február „hónap nyertese” Horváth Imre szerkesztő úr döntése alapján: Gelencsér Lili

Elmejáték

◉ Boróka

Ha kilencszer egymás után feldobsz egy pénzérmét, és mind a kilencszer írás lesz, akkor hány százalék az esély arra, hogy tizedikre fej lesz?

Megoldás

50%, ugyanis a feldobások függetlenek egymástól.

Sokaknak nincs jövőképe vagy elképzelése arról, hogy mi legyen a foglalkozása. Valakinek még vágyai sincsenek. De előbb-utóbb el kell kezdeni rajta

gondolkodni, mert az idő nagyon gyorsan múlik, és ki kell élvezni amíg a gyerekkort éljük, mert a gyermekeknek is a felnőtté válás után együtt kell élniük a hibák hosszú soraival. Ezért meg kell próbálni fiatalon is jó döntéseket hozni, és hallgatni a szüleinkre, mert felnőttként már nem tudunk változtatni azon, amit gyerekként tettünk. A szülők sem hiába mondanak dolgokat. Sokszor nem értjük, hogy miért döntenek úgy ahogy, viszont néhány év múlva megköszönjük majd nekik, amiért így nevelték minket. Most kell hálásnak lenni mindenért, amink van, hiszen nem tudjuk, hogy a szüleink mennyit dolgozhattak érte. Ezért azt tanácsolom, hogy becsülj meg mindent, amid van!

